МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

МІНЧЕНКО ЮРІЙ В'ЯЧЕСЛАВОВИЧ

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗ ТА АУДИТ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ, РОЗПОДІЛУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «Основа-ТВ»)

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

АВТОРЕФЕРАТ

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»

Чернігів – 2018

Випускна кваліфікаційна робота є рукописом.

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту, Обліково-економічного факультету, Чернігівського національного технологічного університету,
Міністерства освіти і науки України

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент Сидоренко Олександр Олексійович, Чернігівський національний технологічний університет

Рецензент: Головний бухгалтер ТОВ «Основа-ТВ», Ткаченко І.М.

Захист відбудеться «22» травня 2018 р. о 9.00 год. на засіданні атестаційної комісії у Чернігівському національному технологічному університеті

Завідувач кафедри
бухгалтерського обліку,
оподаткування і аудиту
д.е.н., професор. **Маргасова В.Г.**

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність обраної для написання теми. В складних умовах господарювання, одним з найважливіших показників, що характеризує ефективність фінансової діяльності підприємства залишається фінансовий результат, а саме, прибуток та його максимізація. Співставленням статей «доходи» та «витрати» формується стратегія підприємства на майбутній період та формується поведінка на ринку з конкурентами та партнерами.

Оскільки величина фінансового результату, а саме прибутку, визначає можливість подальшого розвитку підприємства шляхом розширення виробництва, оновлення його основних засобів, закладає засади для інноваційного розвитку підприємства, дозволяє створити запас платоспроможності, що звісно призводить до підвищення конкурентоспроможності підприємства та дає підприємству змогу оперативно реагувати на зміни у ринковій кон'юнктурі, то питання зниження витрат, за умови збереження необхідної якості надаваємих послуг та водночас підвищення рівня доходів набувають особливої актуальності в сучасний період ринкових та економічних перетворень.

Терміни «дохід» та «витрати» багатозначні, розглядаються не тільки для бухгалтерського обліку, аналізу, але для багатьох інших економічних наук, різні аспекти управління якими досліджували такі зарубіжні вчені-економісти: Долан Е. Дж., Ліндсей Д., Бернстайн Л.А., Байє М.Р., Йєннер Т., Піндайк Р., Рубінфельд Д., Мейєр, Маршал В., Друкер П., Мілгром П., Робертс Дж., Брігхем Є., Коласс Б. та ін. Безпосередньо, проблеми формування та розподіл фінансового результату розглядали вітчизняні вчені: О.Ю. Акименко, І.А. Белобжецький, А.С. Булат, Ф.Ф. Бутинець, П.М. Герасим, А.М. Герасимович, В.В. Гливенко, С.Ф. Голов, М.Я. Дем'яненко, В.М. Жук, Г.Г.Кірейцев, Т.В. Клименко, П.О. Лайко, В.С. Лень, В.Г. Лінник, В.Г. Маргасова, В.М. Пархоменко, П.Т.Саблук, О.О. Сидоренко, В.В. Сопко, Л.К. Сук, П.М. Хомин та інші; зарубіжні дослідники: Х. Андерсен, А. Бабо,

Ф. Вуд, Р. Ентоні, Д. Колдуелл, Б. Нідзл, Дж. Ріс, П. Самуельсон, Я.В. Соколов, Д. Стоун, Ч.Хонгрен, Дж. Фостер.

Тому, враховуючи зацікавленість до даної тематики дослідження, важаємо за необхідне вивчити дані аспекти на підставі матеріалів підприємства ТОВ «Основа-ТВ». Дане підприємство відоме не тільки на території регіону а й за межами України. Тож, дослідимо фінансові результати підприємства враховуючи тему дипломної роботи: «Організація обліку, аналіз та аудит фінансових результатів, розподіл та використання прибутку».

Метою випускної кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів формування механізму обліку доходів, витрат і фінансових результатів підприємства та розроблення шляхів їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати наступні завдання, які повністю відповідають змісту та структурі:

- вивчення теоретико-економічної сутності доходів;
- дослідження теоретичних підходів до визначення економічної сутності поняття «витрати»;
- здійснення огляду існуючих трактувань категорії «фінансові результати»;
- вивчення нормативно-правового регулювання діяльності підприємства;
- проведення оцінки тенденцій розвитку галузі телекомунікації;
- надання характеристики статутній діяльності ТОВ «Основа-ТВ»;
- вивчення особливостей формування доходів, витрат та фінансових результатів підприємства та характеристики системи бухгалтерського обліку на ТОВ «Основа-ТВ»;
- дослідження процесу організації обліку фінансових результатів на ТОВ «Основа-ТВ»;
- надання пропозицій щодо вдосконалення системи обліку і контролю

та підвищення ефективності діяльності підприємства.

Об`єктом дослідження є процес обліку, аналізу та аудиту фінансових результатів на прикладі ТОВ «Основа-ТВ».

Предметом дослідження виступає виступають теоретико-методичні аспекти обліку та аналізу доходів, витрат і фінансових результатів підприємства.

Методи дослідження. Монографічний метод було використано при дослідженні теоретичних основ оранізації бухгалтерського обліку фінансових резукльтатів, метод спостереження – для формулювання висновків про систему бухгалтерського обліку підприємства, узагальнення – для виявлення основних аспектів обліку фінансових результатів, дедукція – для визначення положень бухгалтерського обліку, які безпосередньо стосуються даного підприємства, індукція при формулюванні пропозицій щодо удосконалення організації обліку.

Інформаційна база: законодавчі та нормативні документи обліку фінансових результатів, статистична та фінансова звітність ТОВ «Основа - ТВ», дані первинного та поточного бухгалтерського обліку, джерела навчальної, монографічної та періодичної літератури з обраної теми, матеріали Державної служби статистики України дані мережі Інтернет.

Практичне значення сформованих автором теоретичних положень, висновків і рекомендацій полягає в тому, що запропоновані автором в роботі пропозиції щодо удосконалення обліку доходів, витрат та фінансових результатів мають теоретико-практичну цінність та можуть бути використані в господарській діяльності досліджуваного підприємства та інших підприємств України, а саме: удосконалення Наказу про облікову політику, робочого плану рахунків та дерево прийняття рішень щодо визнання доходів від надання послуг.

Апробація результатів досліджень. Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Юність науки – 2018: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства» (м.

Чернігів, 11-12 квітня 2018р.); Мінченко Ю.В. Особливості визнання доходів від надання послуг: обліковий аспект / Ю.В. Мінченко, О.О. Сидоренко// Юність науки – 2018: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 11-12 квітня 2018р.) : у 2-х ч. / Чернігів: Черніг. нац. технол. ун-т, 2018. – Ч. 1, - С. 175-176.

Структура та обсяг роботи. Дана робота складається із вступу, трьох розділів, 9 підрозділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел – 100. Основний зміст викладений на 116 сторінках, робота містить 14 рисунків, 31 таблицю та 6 додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У **вступі** розкрита актуальність теми магістерської роботи, встановлено мету та завдання, предмет та об’єкт, методи та інформаційна база дослідження, а також подано структуру роботи.

У першому розділі “Теоретико-методична сутність доходів, витрат та фінансових резуклтатів” розкрито економічну сутність доходів, витрат та фінансових результатів, класифікацію фінансових результатів та витрат операційної діяльності, проаналізовано нормативно-правове забезпечення з обліку та аналізу фінансових результатів.

Питанням обліку витрат, доходів і фінансових результатів підприємства приділяли достатньо уваги як вітчизняні, так і зарубіжні вчені та практики. Проте ці питання настільки широкі, що були й залишаються актуальними для багатьох наукових пошуків. Сутність витрат, доходів і фінансових результатів досліджено у роботах І. А. Басманова, Ф. Ф. Бутинця, Б. І. Валуєва, С. О. Ніколаєвої, С.Ф. Голова, Н. Г. Карпової, О. Д. Каверіної, А. Ш. Маргуліса, О. В. Лишиленко та ін. Ці науковці вивчають теоретичні та практичні аспекти обліку, поняття та класифікацію витрат і доходів, методи

обліку, методики проведення аудиту, ефективність управління витратами і доходами, розглядаючи їх у різних галузях економіки. На основі дослідженого матеріалу виявлено, що вчені та науковці трактують поняття витрат, доходів і фінансових результатів за різними підходами. Тому необхідні дослідження у напрямі організації бухгалтерського обліку.

В таблиці 1 наведено визначення поняття дохід за різними науковими джерелами.

Таблиця 1

Визначення поняття дохід за різними джерелами

Джерело	Визначення
Бутинець Ф. Ф	Дохід – це поток грошових коштів та інших надходжень за певний період, отриманий від продажу продукції, товарів, робіт, послуг.
Сопко В. В.	Дохід – валовий приплив економічної вигоди протягом звітного періоду, який виникає у процесі звичайної діяльності підприємства. Коли ці припливи сприяють збільшенню власного капіталу, окрім збільшення, яке пов’язане з внесками акціонерів, то його називають прибутком, коли зменшенню – то збитком.
Подолянчук О. А.	Дохід, – надходження економічних вигод, що нараховані і підлягають отриманню або отримані в результаті виробничо-фінансової та комерційної діяльності підприємства.
Блонська В. І.	Дохід – надходження, одержані внаслідок його господарської діяльності за певний період часу у вигляді конкретних економічних вигод, отриманих внаслідок використання у господарському процесі залучених для цього економічних ресурсів в умовах прийнятного рівня підприємницького ризику.
Волков О. І.	Дохід – приріст суми грошей над їх витратами на спожиті в процесі виробництва засоби, який отримує підприємство від реалізації новоствореної вартості.
Загорський В. С. Вовчак О. Д.	Дохід – загальна сума надходжень, отриманих від усіх видів діяльності у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах
Пересада А. А.	Дохід господарства є результатом діяльності основного капіталу без оборотних засобів.
Гордієнко Н. І.	Дохід – збільшення економічних вигід внаслідок надходження активів або погашення зобов'язань, що приводить до зростання капіталу організації, за винятком внесків учасників (власників майна), та отримане внаслідок використання у господарському процесі залучених для цього економічних ресурсів та конкурентних переваг в умовах прийнятного рівня підприємницького ризику.

В таблиці 2 наведено трактування поняття витрати.

Таблиця 2

Трактування поняття витрат за різними джерелами

Джерело	Визначення
Пушкар М. С.	Витрати – це сума спожитих на виробництво товарів, робіт і послуг факторів виробництва (ресурсів).
Бутинець Ф.Ф.	Витрати: 1) витрат, як грошового вираження суми ресурсів, використаних з певною метою; 2) витрат, як економічного показника роботи підприємства, що характеризує суму витрат понесених в процесі господарської діяльності.
Турило А. М., Кравчук Ю. Б.	Витрати – це вартісне вираження абсолютної величини застосовано-споживаних ресурсів, необхідних для здійснення виробничо-господарської діяльності підприємства і досягнення ним поставленої мети.
Голов С.Ф.	Витрати – це кошти підприємства, пов'язані з формуванням потрібних ресурсів та їх використанням.
Мельник Л. Г., Корінцева О. І.	Витрати – це прямі і непрямі, фактичні і можливі виплати або упущена вигода, необхідні для того, щоб залучити й отримати ресурси в межах даного напрямку
Сук Л. К.	Витрати – зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучень або розподілення власниками.
Атамас П. Й.	Витрати – це вартість використання предметів праці (сировини, матеріалів, палива тощо), витрат на оплату праці та частини вартості використаних засобів праці у розмірі їх амортизації.
Череп А. В.	Витрати – економічної категорії, що відображає вартість матеріальних, трудових і інформаційних ресурсів та технологічного обслуговування процесу виробництва при створенні продукції.
Дерій В.	Витратами, доцільно називати повністю або частково використані у процесі господарсько-фінансової діяльності підприємства запаси, необоротні активи, трудовій інтелектуальні ресурси, а також зменшення (погашення) зобов'язань підприємства перед бюджетом, кредиторами та іншими юридичними і фізичними особами.

Наведене розмаїття термінологічного апарату свідчить не тільки про наявну відсутність погодженості думок науковців щодо розв'язання даного питання, але й являє собою відбиття ознак складності й суперечливості витрат як економічного явища. Проте зосередження уваги вчених на вивченні окремих аспектів цього явища, що є джерелом виникнення величезної кількості різних теоретичних підходів, сприяє переважно поглибленню розмежування між альтернативними напрямками досліджень, що не тільки

виступає перешкодою для формування єдиного концептуального підґрунтя щодо вирішення проблем оптимізації витрат, але й утруднює розробку належного і адекватного організаційно-економічного забезпечення прийняття відповідних управлінських рішень.

На сьогоднішній день існує два принципові підходи до розрахунку фінансових результатів підприємства, які мають деякі модифікації у різних країнах світу:

1) метод порівняння доходів і витрат (метод «витрати-випуск») – передбачає визначення прибутку (збитку) згідно принципу нарахування та відповідності доходів і витрат, тобто як різниця між доходами і витратами звітного періоду.

Отже порівнюються доходи з витратами, які були понесені для отримання цих доходів. Визначення фінансового результату за методом «витрати – випуск» передбачає існування двох способів:

- перший спосіб називають «лінійним», тобто він передбачає порівняння випуску з минулими витратами з відображенням знову створеної вартості загальною сумою з наступною деталізацією.

- другий спосіб використовується у бухгалтерському обліку з відображенням по дебету споживання підприємством минулої праці і сторонніх витрат та знову створеної вартості за її елементами.

2) метод порівняння капіталу (або метод зміни чистих активів) – передбачає визначення приросту власного капіталу у звітному періоді як різниці між сумою власного капіталу на кінець і на початок звітного періоду, тобто розраховується різниця, тобто якщо власний капітал на кінець звітного періоду збільшується, то підприємство отримує прибуток, а якщо навпаки – збиток.

Фінансові результати являють собою бухгалтерську оцінку різниці між поточними доходами, в процесі їх формування, розподілу та використання, та відповідними їм елементами витрат підприємства за всіма видами діяльності протягом певного періоду часу і відповідно до нормативної бази складання

фінансової звітності. Величина їх залежить від великої кількості факторів, які повинні бути враховані в процесі прийняття управлінських рішень: фактори, що визначають доходи та витрати; фактори зовнішнього та внутрішнього середовища; фактори об'єктивні (матеріальні умови виробництва) та суб'єктивні (ефективність управління); фактори за видами діяльності.

В другому розділі роботи "Загальна характеристика підприємства та методика обліку доходів, витрат і фінансових результатів" надано загальний аналіз тенденцій та напрямки розвитку галузі теоекомуніікації України, охарактеризовано основні показники фінансово-економічної діяльності підприємства ТОВ «Основа-ТВ», проведено організаційно-майнову характеристику, розглянуто регламентацію роботи бухгалтерії та обов'язків облікових працівників, досліджено процес організації облікової політики, виявлено характерні особливості організації обліку доходів, витрат та фінансових результатів підприємства.

На сьогоднішній день галузь телекомунікації та зв'язку України це: - 86 377 суб'єктів господарювання різних форм власності, що здійснюють діяльність у сфері зв'язку та інформатизації; - 275 200 зайнятих у сфері зв'язку та інформатизації; -13 % – відсоток працівників підприємств сфери ІКТ від середньої кількості працівників сфери послуг; - 9 523 суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у сфері ІТ; - 5709 операторів та провайдерів, що внесені до Реєстру операторів, провайдерів телекомунікації; - 3 453 операторів телекомунікації; - 8 102 оператори, що мають ліцензії на певний вид діяльності у сфері телекомунікації; - 2 256 провайдерів телекомунікації, що надають послуги доступу до Інтернету; - 148 вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців для сфери ІКТ; - 46 967 осіб, що складають загальний ліцензований обсяг студентів для ІТ-сфери; - 31,4 млрд грн – обсяг доходів від надання послуг сфери зв'язку та інформатизації за І півріччя 2017 року, що на 5,6% більше, ніж за аналогічний період минулого року; - 29,3 млрд грн – обсяг доходів від реалізації послуг зв'язку за І півріччя 2017 року (без Автономної

Республіки Крим), що на 6,7 % більше за суму доходів, отриманих у І півріччі 2016 року; - 57,1 % – відсоток регулярних користувачів мережі Інтернет; - 39,3 % – відсоток домогосподарств, що мають широкосмуговий доступ до Інтернету; - 20 % – відсоток домогосподарств, що мають доступ до послуг кабельного телебачення; - 133 % – рівень проникнення (за даними операторів) мобільного зв'язку на 1 квітня 2016 року (57,1млн. SIM-карток) – майже повне покриття території країни. Беручи до уваги розвиток галузі, закономірним буде очікувати зростання доходів від надання відповідних послуг. Досягнення сфери зв'язку та телекомунікації за І півріччя 2017 року (без урахування даних АР Крим та м. Севастополя, а також частини зони проведення антитерористичної операції) продемонстровані у таблиці 2.1.

Доходи від реалізації послуг зв'язку за І півріччя 2017 року склали 31449,4 млн.грн., що на 5,6% (або на 1670,1 млн. грн.) більше, ніж за аналогічний період минулого року.

Зокрема, доходи від надання телекомунікаційних послуг за звітний період 2017 року в порівнянні з аналогічним періодом минулого року збільшилися на 6,7 % і склали 29346,1 млн. грн., що становить 93,3% від загальної кількості доходів від надання послуг зв'язку.

Основними сегментами на ринку телекомунікаційних послуг залишаються мобільний зв'язок, телефонний фіксований зв'язок та послуги Інтернет, спільна частка яких у загальних доходах від надання телекомунікаційних послуг за підсумками І півріччя 2017 року складає 86,4%.

Підприємство ТОВ «Основа-ТВ» відоме за свою діяльність у сфері телерадіокомунікацій та надання послуг Інтернет-провайдера. Підприємство надає такі види послуг: кабельне та аналогове телебачення, кабельне цифрове телебачення, інтернет, корпоративні мережі, офісний та домашній Wi-Fi.

Таблиця 3

Доходи від надання послуг зв’язку за І півріччя 2016-2017рр.

	Доходи від надання послуг зв`язку, млн.грн.		Темп зростання (зниження), %	Питома вага доходів у загальному обсязі, %	
	І півріччя 2016 року	І півріччя 2017 року		І півріччя 2016 року	І півріччя 2017 року
Доходи - всього, у т.ч.	29779,3	31449,4	105,6	100,0	100,0
Телекомунікаційні послуги	27512,5	29346,1	106,7	92,4	93,3
Телефонного фіксованого – всього у	3323,5	3092,7	93,1	11,2	9,8
Телефонного місцевого	2450,6	2212,2	90,3	8,2	7,0
Телефонного міського	2215,4	1987,6	89,7	7,4	6,3
Телефонного сільського	235,3	224,7	95,5	0,8	0,7
Телефонного міжміського (разом з	872,9	880,5	100,9	2,9	2,8
Мобільного	17174,5	16989,8	98,9	57,7	54.0
Телеграфного	6,4	4,2	66,6	0,0	0,0
Проводового мовлення	90,0	81,0	90,0	0,3	0,3
Передачі і прийому телевізійних та радіопрограм,	1372,4	1466,4	106,9	4,6	4,7
Кабельного телебачення	802,4	890,7	111,0	2,7	2,8
Супутникове телерадіомовлення	84,9	76,5	90,1	0,3	0,2
Інтернет послуг	3857,2	5263,1	136,4	13,0	16,7
Інші телекомунікаційні	1688,6	2448,8	145,0	5,7	7,8
Поштова та кур’єрська діяльність, з них:	2266,8	2103,4	92,8	7,6	6,7
Поштова діяльність	1918,2	1394,3	72,7	6,4	4,4
Інші послуги	348,6	709,0	203,4	1,2	2,3

* без урахування даних АР Крим та м. Севастополя, а також частини зони проведення антитерористичної операції

Проте Статутом передбачені й інші види діяльності підприємства:

- Код КВЕД 46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном,

насінням і кормами для тварин;

- Код КВЕД 82.99 Надання інших допоміжних комерційних послуг;
- Код КВЕД 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля;
- Код КВЕД 61.10 Діяльність у сфері проводового електрозв'язку;
- Код КВЕД 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна;
- Код КВЕД 71.12 Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах;
- Код КВЕД 42.22 Будівництво споруд електропостачання та телекомунікації.

Керівництву підприємства завжди необхідно в повній мірі володіти інформацією щодо фінансового стану підприємства в даний момент, мати можливість спрогнозувати розвиток справ та фінансового стану підприємства у майбутньому.

Таблиця 4

Узагальнюючі фінансово-економічні показники діяльності підприємства ТОВ «Основа-ТВ»

Найменування показника	2016 рік	2017 рік	Темп зростання 2017р./ 2016р., %	Абсолютне відхилення 2017р./2016 р., тис. грн.
1	3	4	7	8
1. Обсяг реалізованих товарів, робіт, послуг(чистий дохід), тис. грн.	42136,9	58595,5	139,0	16458,6
2. Інший операційний дохід, тис. грн.	1376,5	302,4	22,0	-1074,1
3. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) тис. грн.	15539,1	26103,8	168,0	10564,7
4. Валовий прибуток, тис. грн.	26597,8	32491,7	122,1	5893,9
5. Операційні витрати, тис. грн.	27036,7	29683,7	110,0	2647,0
7. Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування, тис. грн.	903,0	3269,6	362,1	2366,6
8. Чистий прибуток,тис. грн.	739,0	2670,4	361,3	1931,4
9. Валова рентабельність,%	63,12	55,45	87,85	-7,67
10. Чиста рентабельність (чистий рівень збитковості), %	1,75	4,55	260,00	2,8

Продовження таблиці 4

Найменування показника	2016 рік	2017 рік	Темп зростання 2017р./ 2016р., %	Абсолютне відхилення 2017р./2016 р., тис. грн.
11.Середньорічна вартість основних засобів (за первісною вартістю), тис. грн.	17731,1	18339,6	103,43	608,5
12.Середньорічна вартість оборотних засобів, тис. грн.	12399	10053,9	81,09	-2345,1
13. Середньоспискова чисельність працюючих, осіб	41	39	95,12	-2
14. Фонд оплати праці, тис. грн.	1248,2	1672,7	134,01	424,5
15. Фондовіддача, грн. /грн.	2,38	3,19	134,03	0,81
16. Коефіцієнт оборотності оборотних активів	3,4	5,82	171,18	2,42
17. Продуктивність праці тис.грн. /особу	1027,73	1502,4	146,19	474,67
18. Середньомісячна заробітна плата працюючого, тис.грн.	2,54	3,57	140,55	1,03

Проаналізувавши фінансово-економічні показники діяльності ТОВ «Основа-ТВ», бачимо, у 2017 році у підприємства відбулось зростання обсягів реалізації товарів, робіт та послуг на 39 %. Негативним при цьому є те, що темпи росту собівартості реалізованих товарів, робіт та послуг є вищими ніж темпи росту чистого доходу. Проте, підприємству вдалось скоротити інші витрати та збільшити інши доходи, що в результаті дає можливість підприємству в кінці 2017 року отримати чистий прибуток у розмірі 2670, 4 тис.грн, що вказує на ефективність діяльності підприємства та дає змогу зменшити розмір непокритого збитку, який був накопичений у попередніх періодах.

Щодо оцінки діяльності трудових кадрів слід зазначити, що середньоспискова чисельність працюючих зменшилась на дві особи у 2017 та у порівнянні з 2016 роком. Відповідно збільшилась продуктивність праці приблизно на 46% та середньомісячна заробітна плата, яка зросла на 40 % (це також пов’язано зі зростанням мінімальної заробітної плати).

Підприємство стало більш ефективно використовувати наявні матеріальні, трудові та фінансові ресурси.

Бухгалтерський облік здійснюється бухгалтерією підприємства, яку очолює

головний бухгалтер. Робота бухгалтерії підприємства регламентується "Положенням про бухгалтерію".

Права й обов'язки головного бухгалтера та всіх посадових осіб бухгалтерії визначаються Законом про бухгалтерський облік, наказом про облікову політику та затвердженими посадовими інструкціями.

Облік ведеться за журнально-ордерною формою з елементами автоматизації. На підприємстві є затверджений графік документообігу, наказ про облікову політику, положення про бухгалтерську службу. Зокрема в роботі було обґрунтовано необхідність оновлення наказу про облікову політику.

Основною діяльністю підприємства є надання послуг, тому враховуючи що діючий ПСБО 15 «Дохід» вимагає від бухгалтера враховувати велику кількість критеріїв при визнанні доходів від надання послуг. нами в роботі було запропоновано дерево прийняття рішень щодо визнання доходів від надання послуг, залежно від їх виду та інших обставин, що можуть вплинути на процес їх визнання, яке наведено на рисунку 1.

У третьому розділі “Заходи по удосконаленню організації обліку доходів та витрат підприємства та шляхи їх досягнення” наведено шляхи удосконалення організації обліку, покращення фінансово-економічного стану підприємства, удосконалення обліку доходів підприємства.

Проаналізувавши наказ про облікову політику підприємства, ми дійшли висновку, що вона потребує значних доопрацювань, оскільки не висвітлює основні принципові моменти ведення обліку.

На нашу думку, наказ про облікову політику не повинен затверджуватись щороку, він повинен бути затверджений один раз, а всі зміни в ньому повинні затверджуватись відповідними додатками до нього. Тому, в пунктах 1 та 2 діючого наказу про облікову політику необхідно виключити роки, оскільки зазначення року є порушенням принципу послідовності, згідно з яким підприємство із року в рік повинно застосовувати єдину облікову політику.

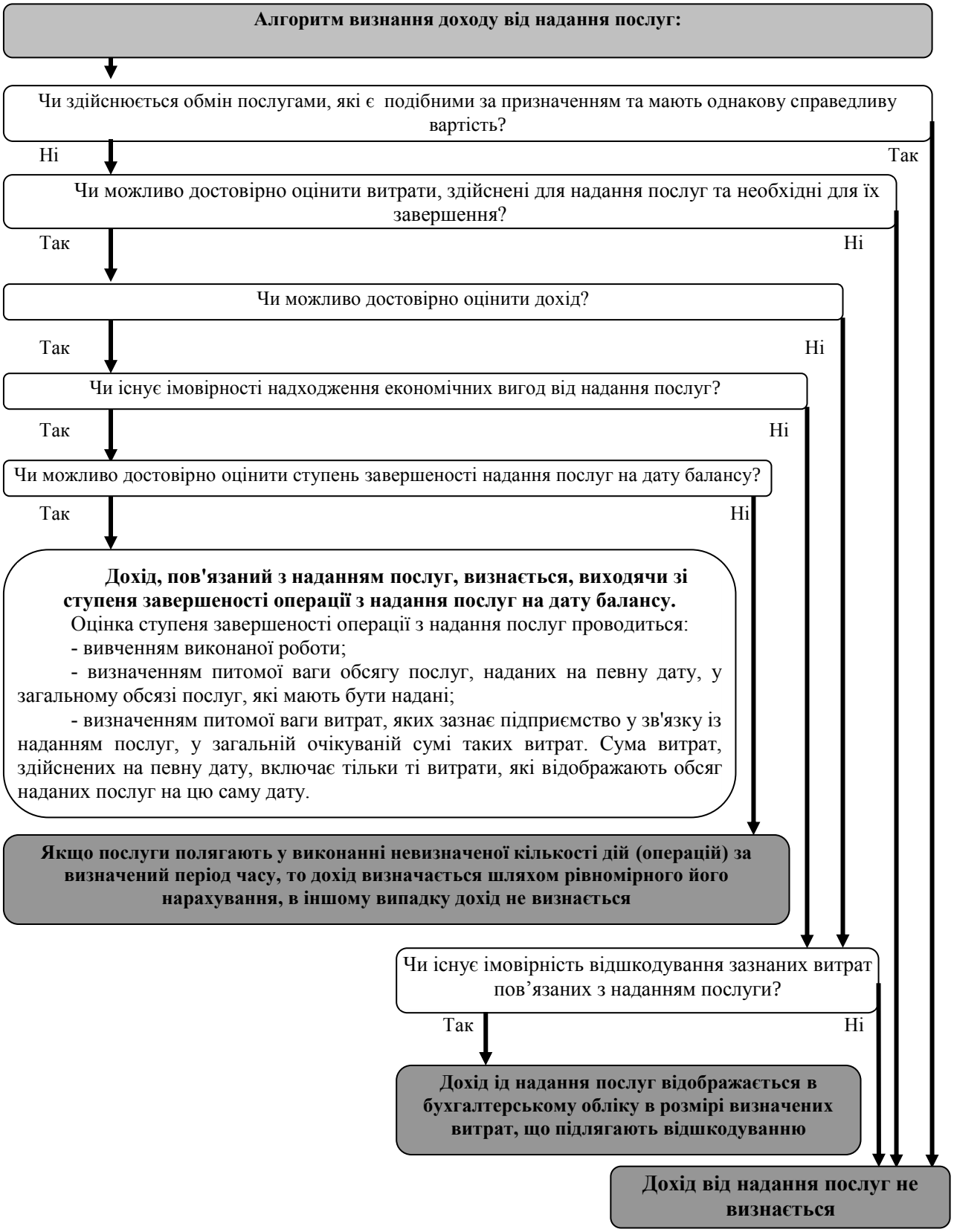

Джерело: власна розробка автора

Рис. 1 – Дерево прийняття рішення щодо визнання доходу від надання послуг на дату балансу

Пункт 4 Наказу про облікову політику потребує уточнення, а саме: «Засоби праці, що придбаються і обліковуються на балансі терміном використання більше року та вартість яких погашається нарахуванням зносу, та які коштують менше 6000 грн без ПДВ обліковуються на рахунку 112 «Малоцінні необорні активи». Нарахування зносу таких ІНМА здійснювати в розмірі 100% при передачі в експлуатацію. Предмети, які не відповідають цим критеріям, і строк використання яких менше одного року слід відображати на рахунку 22 до передачі в експлуатацію. Передані в експлуатацію МШП виключати зі складу активів (списувати з балансу) з подальшим контролюванням за їх рухом, зокрема оперативним кількісним обліком таких предметів по місцю експлуатації. Дооцінку або уцінку основних засобів, нематеріальних активів, інших матеріальних необоротних активів до їх справедливої вартості проводити один раз на рік станом на 31 грудня або на дату реалізації таких активів у випадку їх продажу, та у випадку якщо їх залишкова вартість відрізняється більше ніж на 10 % від їх справедливої вартості».

В пункті 6 Наказу про облікову політику пропонуємо внести наступні зміни: Амортизацію основних засобів нараховувати наступними методами залежно від їх групи: «Будинки та споруди» – прямолінійний; «Машини та обладнання» – зменшення залишкової вартості; «Транспортні засоби» – виробничий; «Інструменти, прилади та інвентар», «Багаторічні насадження», «Інші основні засоби» – прямолінійний.

Стосовно визнання слід вказати, що активи визнаються основними засобами за умови імовірності того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди від його використання, а вартість його може бути достовірно визначена. Виходячи з того, що підприємство дотримується норм встановлених Податковим Кодексом України, то слід зазначити у наказі вартісну межу визнання основних засобів у розмірі 6000грн.

Також необхідно вказати в наказі про неможливість проведення

переоцінки та визначення ліквідаційної вартості малоцінних необоротних матеріальних активів і бібліотечних фондів, за умови, що їх амортизація проводиться за методами «50/50» або «100%» [61].

У пункті 9 Наказу про облікову політику пропонуємо встановити метод амортизації нематеріальних активів, а саме – прямолінійний.

У пункті 10 Наказу про облікову політику пропонуємо прописати порядок вибору субрахунків до рахунку 14 Фінансові інвестиції, а саме: «Субрахунок 141 використовувати при купівлі (іншому надходженні) фінансових інвестицій в пов'язані особи з часткої голосів більше 20 %, Субрахунок 142 застосовувати до фінансових інвестицій в пов'язані особи, які не дають права голосу; на субрахунку 143 відображати інші довгострокові фінансові інвестиції»;

У пункті 11 пропонуємо речення «розмір резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок визначати відповідно до Положення про фінансові послуги», замінити наступним текстом «Резерв сумнівних боргів визначається виходячи з платоспроможності окремих дебіторів».

Пункт 15 пропонуємо доповнити таким текстом:

Забезпечення створюються для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на:

виплату відпусток працівникам;

додаткове пенсійне забезпечення;

реструктуризацію, виконання зобов'язань при припиненні діяльності;

виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів тощо.

Суми створених забезпечень визнаються витратами (за винятком суми забезпечення, що включається до первісної вартості основних засобів відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби").

Забезпечення створюється при виникненні внаслідок минулих подій

зобов'язання, погашення якого ймовірно призведе до зменшення ресурсів, що втілюють в собі економічні вигоди, та його оцінка може бути розрахунково визначена. Забороняється створювати забезпечення для покриття майбутніх збитків від діяльності підприємства.

Сума забезпечення на виплату відпусток визначається щомісяця як добуток фактично нарахованої заробітної плати працівникам і відсотка, обчисленого як відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального планового фонду оплати праці з урахуванням відповідної суми відрахувань на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Забезпечення для відшкодування витрат на реструктуризацію створюється у разі наявності затвердженого керівництвом підприємства плану реструктуризації з конкретними заходами, строками їх виконання та сумою витрат, що будуть зазнані, й після початку реалізації цього плану.

Сума забезпечення визначається за обліковою оцінкою ресурсів (за вирахуванням суми очікуваного відшкодування), необхідних для погашення відповідного зобов'язання, на дату балансу. Забезпечення для відшкодування витрат на реструктуризацію визначається за сумою прямих витрат, які не пов'язані з діяльністю підприємства, що триває. Забезпечення довгострокових зобов'язань визнаються у сумі їх теперішньої вартості.

Забезпечення щодо обтяжливого контракту визначається в сумі неминучих витрат, пов'язаних з його виконанням. Сума неминучих витрат, пов'язаних з виконанням обтяжливого контракту, визначається за найменшою з двох величин: витрат на виконання контракту або витрат на сплату неустойки (штрафів, пені) за невиконання контракту. Витрати на виконання обтяжливого контракту оцінюються за різницею між витратами на його виконання і доходами (втратами) від виконання іншого контракту, укладеного з метою мінімізації втрат від виконання обтяжливого контракту.

Пункт 18 пропонуємо доповнити розробленим нами деревом прийняття

рішень щодо визнання доходів від надання послуг.

В результаті дослідження було запропоновано заходи з удосконалення організації обліку на досліджуваному підприємстві (таблиця 5).

Таблиця 5

Заходи, шляхи їх впровадження та очікувані від них результати

Запропоновані заходи	**Шляхи впровадження заходів**	**Очікувані результати**
1. Удосконалення облікової політика	Введення на підприємстві оновленого Наказу про облікову політику	Забезпечення надання повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства
2. Удосконалення робочого плану рахунків	Деталізація субрахунку 703 «Дохід від реалізації робіт та послуг»	Поглиблення деталізації інформації щодо отримання доходів з метою аналізу їх структури та їх впливу на фінансовий результат діяльності підприємства
3. Збільшення працівників облікового апарату	Прийняття на роботу додаткового співробітника	Зменшення навантаження на вже наявних працівників бухгалтерського відділу, підвищення якості роботи за рахунок перерозподілу обов'язків
4. Удосконалення процесу документообігу	Розробка програмного забезпечення для забезпечення автоматизованого документообігу	Зменшення часу на обіг документів між різними підрозділами підприємства. Зменшення витрат на розхідні матеріали.
5. Розрахунок ймовірності настання банкрутства	Періодичний розрахунок ймовірності настання банкрутства з використанням запропонованих дискримінантних моделей	Наявність в постійному доступі для керівництва інформації щодо реального фінансового стану підприємства
6. Збільшення клієнтської бази	Прокладання мереж та надання своїх послуг у віддалених районах міста та в приватному секторі	Збільшення обсягу доходів від основної діяльності

.

ВИСНОВКИ

Під час написання випускної кваліфікаційної роботи на тему

«Організація обліку, аналіз та аудит фінансових результатів, розподіл та використання прибутку» мету було досягнуто, завдання виконані.

Об’єктом дослідження було вибрано ТОВ «ОСНОВА-ТВ», підприємство телекомунікаційної галузі та зв’язку, що спеціалізується на наданні послуг телефонного зв’язку, провідного мовлення, кабельного, супутникового телебачення та ін.

Предметом дослідження виступають теоретико-методичні аспекти обліку та аналізу фінансових результатів підприємства.

Було вивчено та узагальнено існуючі теоретико-методичні розробки стосовно витрат, доходів і фінансових результатів. Тож, під доходами підприємства розуміємо один з видів фінансового результату його господарської діяльності за певний період, що характеризує у грошовому визначенні обсяг надходження грошових вигод у формі виручки від реалізації виробленої продукції (робіт, послуг) і майна, а також коштів з позареалізаційних операцій, які формуються з урахуванням факторів часу і ризиків.

В свою чергу, витрати – це вартісне вираження абсолютної величини застосовано-споживаних ресурсів, необхідних для здійснення виробничо-господарської діяльності підприємства і досягнення ним поставленої мети. І узагальнюючи, наведено визначення поняття «фінансові результати», це якісний та кількісний показник результативності господарської діяльності підприємства.

Також в роботі було здійснено вивчення нормативно-правового регулювання діяльності підприємства, основні акти нормативно-правового регулювання.

Як було зазначено, досліджуване підприємство відноситься до комунікаційної галузі, тож в роботі було здійснено дослідження тенденцій розвитку даної галузі та проведено аналіз організаційно-майнової, організаційно-управлінської характеристики статутної діяльності підприємства та основних фінансово-економічних показників.

У своїй діяльності підприємство керується Господарським кодексом України, Цивільним кодексом України, положеннями Статуту, Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, посадовими інструкціями, Законами України «Про телекомунікації», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2017 роки».

У країні з ринковою економікою очевидним є конкуренція серед підприємств. Головними постачальниками послуг Інтернет та кабельного телебачення є ПАТ «Укртелеком», ПрАТ «Київстар», ТОВ «Воля-кабель», холдинг «Тріолан», ПрАТ «Датагруп».

Виконуючи завдання було досліджено організацію обліку фінансових результатів підприємства та надано характеристику системі бухгалтерського обліку на підприємстві, обліковій політиці.

Вважаємо доцільним формування облікової політики розглядати у розрізі трьох складових: організаційної, методичної та технічної.

Зупинимось коротко на основних положеннях наказу про облікову політику. Він встановлює склад постійно діючої інвентаризаційної комісії на підприємстві, регламентує порядок оцінки та обліку активів і зобов’язань підприємства. Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться силами бухгалтерської служби, керованої головним бухгалтером, який підпорядкований безпосередньо керівнику. Бухгалтерський облік ТОВ «Основа-ТВ» ведеться на основі робочого плану рахунків, який повністю відповідає управлінській, виробничій структурі та структурі господарських операцій. Бухгалтерський облік ведеться із застосуванням журнально-ордерної форми з елементами комп’ютерної обробки за допомогою програми.

Організація обліку доходів і витрат та фінансових результатів залежить передусім від галузевих особливостей, технології виробництва, характеру продукції, що випускається або наданої послуги.

Витрати визнаються виходячи з принципу відповідності, тобто витрати

визнаються в періоді, в якому було визнано дохід, для одержання якого вони були здійснені

Для вирішення задачі випускної кваліфікаційної роботи стосовно характеристики бухгалтерського обліку фінансових результатів та з метою узагальнення інформації про доходи від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства, було здійснено класифікацію фінансових результатів та витрат, вивчено кореспонденцію рахунків з використанням рахунків класу 7 та 9.

У зв'язку з наявність в методологічному забезпеченні великої кількості критеріїв, які необхідно враховувати при визнанні доходів від надання послуг, нами в роботі, було розроблено дерево прийняття рішень щодо визнання доходів від надання послуг. На нашу думку використання розробленого нами дерева рішень щодо визнання доходів від надання послуг, значно спростить процес прийняття відповідного рішення обліковим працівником підприємства, а також буде забезпечувати надання повної, правдивої, достовірної та неупередженої інформації у звітності підприємства та безпосередньо в обліку.

Запропоновано шляхи вдосконалення організації обліку на ТОВ «ОСНОВА-ТВ».

АПРОБАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ

1. Мінченко Ю.В. Особливості визнання доходів від надання послуг: обліковий аспект / Ю.В. Мінченко, О.О. Сидоренко// Юність науки – 2018: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 11-12 квітня 2018р.) : у 2-х ч. / Чернігів: Черніг. нац. технол. ун-т, 2018. – Ч. 1, - С. 175-176.

АНОТАЦІЯ

Мінченко Ю.В. Організація обліку, аналіз та аудит фінансових результатів, розподілу та використання прибутку (на матеріалах ТОВ «Основа-ТВ»)

Спеціальність 071 Облік і оподаткування. – Чернігівський національний технологічний університет. – Чернігів, 2018.

Магістерська робота показує методологію обліку та аналізу фінансових результатів, аналіз фінансово-економічного стану підприємства, загальну характеристику та характеристику системи бухгалтерського обліку на підприємстві, проблеми фінансового стану, проблеми системи обліку та шляхи їх вирішення.

Бухгалтерський облік фінансових результатів повинен забезпечити контроль за ефективним використанням наявних ресурсів підприємства, процесу отримання доходів та понесення витрат.

Ринкові умови господарювання передбачають широке використання інформації з бухгалтерського обліку. В зв'язку з цим особливу увагу на кожному підприємстві необхідно зосереджувати на адекватному і своєчасному відображенні інформації про господарські операції у первинних документах і регістрах бухгалтерського обліку, яка безпосередньо або після аналітичної обробки використовується керівництвом для прийняття управлінських рішень.

Запропоновано шляхи удосконалення організації обліку, зокрема обґрунтовано ї розроблено пропозиції щодо удосконалення обліку фінансових результатів. Розроблено дерево прийняття рішень щодо визнання доходів від надання послуг.

Ключові слова: доходи, витрати, фінансові результати, організація обліку, економічна характеристика, фінансова звітність.

SUMMARY

Minchenko Yurii. Organization of accounting, analysing and auditing financial results, allocation and use of profit (on the materials of LTD "Osnova-TV")

Speciality 071 Accounting and taxation. – Chernihiv national university of technology. – Chernihiv, 2018 .

Master's work shows the methodology of accounting and analysis financial results, analysis of financial and economic status of the enterprise, general characteristics and characteristics of the accounting system in the enterprise, problems of financial condition, problems of the accounting system and ways of their solution.

The accounting of financial results should ensure control over the effective use of available resources of the enterprise, the process of obtaining income and incurred expenses.

Market conditions of the economic activity provide for widespread use of accounting information. In this regard, particular attention should be paid to each enterprise to focus on the adequate and timely display of information on business transactions in primary documents and accounting registers, which, directly or after analytical processing, is used by management to make managerial decisions.

The ways of improving the organization of accounting are offered, in particular, the proposals for improving the accounting of financial results have been substantiated. The tree of decision making in recognition of income from the provision of services is developed.

Key words: income, expenses, financial results, organization of accounting; economic characteristics; financial statements.